

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Adéla Šobrová**
Název diplomové práce: **Neplatnost a neúčinnost právních jednání**
Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který nevykázal shodu diplomové práce s jinými díly.

Autorka zvolila za téma své diplomové práce problematiku neplatnosti a neúčinnosti právních jednání. Jde o materii obecnou a významnou, jejíž zpracování ukáže porozumění základním pojmům občanského práva. Autorka nejdříve vysvětluje pojem právních skutečností a právního jednání jako jedné kategorie právních skutečností, charakterizuje jeho jednotlivé znaky a v návaznosti na to vady právního jednání. Rozbor vad právního jednání uzavírá stručnou charakteristikou důsledků těchto vad, kde srovnává koncepci úpravy účinné do 31. 12. 2013 a koncepci současného občanského zákoníku. Jádrem práce je pak rozbor problematiky neplatnosti právního jednání, jednotlivých druhů neplatnosti, posouzení institutu zdánlivosti právního jednání a dále otázek relativní neúčinnosti právního jednání.

Práce je psána jasným a srozumitelným jazykem, je logicky a přehledně uspořádána, k čemuž ostatně vybízí i systematika právní úpravy, jíž se autorka věnuje. Jednotlivé instituty jsou vysvětleny s pochopením, je vidět, že autorka pojmům, o nichž píše, rozumí, je schopna na řadě míst uvést i konkrétní příklady, na nichž dokumentuje použití jednotlivých rozebíraných institutů. Autorka dobře pracuje s odbornou literaturou, z níž čerpá, jakož i s judikaturou, přičemž dobře vysvětluje, kdy a proč je rozhodovací praxe vztahující se k dřívější úpravě použitelná i nyní. Uvádí i rozdílné názory odborné literatury na některé otázky a snaží se uvést i vlastní názor na danou problematiku. Lze říci, že argumentace, s níž se k určitému názoru přiklání nebo zase nějaký názor odmítá, je logická a je v ní vidět snaha o využití znalostí obecných pojmů občanského práva. Pozitivně lze hodnotit rozsah odborných publikací a judikatury, kterou autorka využila pro zpracování své diplomové práce.

Jak bylo řečeno, autorka zpracovává vybranou materii s pochopením, srozumitelně ji vysvětluje a hodnotí i názory vyslovené v odborné literatuře. Ohledně některých otázek a vyslovených názorů by bylo vhodné doplnit vysvětlení při obhajobě práce. Jde o následující příklady:

Na str. 28 a 29 autorka rozebírá požadavky týkající se určitosti a srozumitelnosti projevu vůle, vysvětluje, co je podstatou nesrozumitelnosti a co zase neurčitosti projevu. Připomíná, že neurčitostí může být i používání neurčitých a zavádějících pojmů, rozporuplnost vyjádřené vůle nebo absence některého ustanovení ve smlouvě. Od zmíněné absence ustanovení je třeba podle autorky odlišovat případy, kdy si strany určité záležitosti neujednaly záměrně a dohodly se na pozdějším ujednání. Připomíná k tomu, že není na místě striktně hledět na samotný projev vůle, protože něco mohly strany opomenout, a přitom důsledky vyplývají ze zákona. Bylo by vhodné vysvětlit, co tím autorka míní, zda jde o neurčité jednání, nebo zda o neurčitost nejde a proč.

Na str. 33 autorka správně rozebírá účinky absolutní neplatnosti. V závěru této strany pak uvádí, že neplatnost právního jednání může stanovit pouze soud. Toto konstatování není zcela přesné a neodpovídá ani tomu, co autorka před tímto konstatováním uvádí. Absolutní neplatnost nastává ze zákona, soud ji nestanovuje, pouze deklaruje.

Na str. 39 autorka v rámci rozboru problematiky rozporu se zákonem zmiňuje i obcházení zákona, které dnes občanský zákoník na rozdíl od § 39 zákona č. 40/1964 Sb., už výslovně nepostihuje neplatností. Lze souhlasit s obecným hodnocením autorky s tím, aby zvážila, zda a v jakém rozsahu by zmíněné obcházení zákona bylo možno považovat za zneužití práva s důsledky upravenými dnešním občanským zákoníkem.

Na str. 56 a 57 se autorka zabývá otázkou konvalidace právního jednání v případě nedostatku formy. Není úplně jasné, z jakého důvodu pro případ nedostatku formy, která způsobuje absolutní neplatnost, autorka tvrdí, že „*nedostačuje pouze dodatečné dodání formy, ale je třeba znovu jednat.*“

Uvedené poznámky jsou spíše doporučením směřujícími k prohloubení závěrů diplomové práce a k další diskusi o zpracovávané problematice. Práci považuji za poměrně dobře zpracovanou, autorka jí prokázala znalost problematiky a dobrou orientaci v právním textu i v odborné literatuře, jakož i schopnost analýzy právního problému a jeho řešení. Rovněž forma zpracování a úroveň písemného projevu je dobrá, vyjadřování je srozumitelné a přehledné.

Doporučuji tedy předloženou diplomovou práci k obhajobě. K bližší diskusi v rámci obhajoby lze doporučit, aby se autorka zaměřila na zmíněné otázky (i) určitosti a

srozumitelnosti právního jednání a v této souvislosti vyjádřila i svůj názor na důvody, pro které občanský zákoník umožňuje nápravu takové vady právního jednání, a (ii) konvalidace právního jednání z důvodu nedostatku formy.

V Praze dne 29. 5. 2020

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,